

Huvudman

Sollefteå kommun

Beslut

Datum 2025-02-18

Dnr SI 2025:726

Sida 1 (6)

Ärendet

Tematisk tillsyn av anställning av lärare och förskollärare vid grundskolan Långsele skola i Sollefteå kommun

Beslut

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Sollefteå kommun att senast den **5 september 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande att endast lärare med legitimation anställs tillsvidare om de inte omfattas av ett undantag och att lärare utan legitimation endast får anställas för viss tid. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Sollefteå kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Sollefteå kommun ska vidta följande åtgärder

Anställningar utan tidsbegränsning

1. Se till att upphöra med att utan tidsbegränsning anställa lärare som saknar lärarlegitimation i fall då undantagsbestämmelserna i 2 kap. 20 § skollagen inte är tillämpliga. För varje tillsvidareanställning av lärare som görs på skolan under perioden 18 februari – 29 augusti 2025 ska huvudmannen inkomma med anställningsbevis samt lärarlegitimation (2 kap. 20 § skollagen).

Anställningar med tidsbegränsning

2. Se till att upphöra med att anställa lärare som saknar lärarlegitimation för mer än högst ett år i sänder, om de inte anställs inom ramen för sådan försöksverksamhet som avses i 2 kap. 22 b § skollagen. För varje visstidsanställning av lärare som görs på skolan under perioden 18 februari – 29 augusti 2025 ska

huvudmannen inkomma med anställningsbevis (2 kap. 21 § skollagen).

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen.

Ovanstående beslut får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post tillskolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå . Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (SI 2025:726) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen genomför under vårterminen 2025 en tematisk tillsyn för att kontrollera om verksamheten vid de skolor som ingår i tillsynen uppfyller författningarnas krav avseende att endast lärare och förskollärare med legitimation anställs utan tidsbegränsning om de inte omfattas av ett undantag samt att lärare och förskollärare utan legitimation endast får anställas för viss tid. Tillsynen omfattar anställningar som skett från och med den 1 juli 2022. Långsele skola i Sollefteå kommun ingår i den tematiska tillsynen.

Tillsynen har genomförts genom oanmält besök på skolenheten den 22 januari 2025. Som en del av tillsynen har en intervju med rektorn genomförts den 4 februari 2025. Skolinspektionen har även granskat dokumentation i form av bland annat anställningsavtal samt inhämtat uppgift om lärares legitimation från Skolverket. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Föreläggande

Anställningar utan tidsbegränsning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Enligt de anställningsavtal Skolinspektionen tagit del av har totalt nio lärare på Långsele skola anställts efter den 1 juli 2022. Sju av dessa utgörs av tillsvidareanställningar.

I samband med tillsynen kontrollerar Skolinspektionen de tillsvidareanställda lärarnas legitimationer mot Skolverkets utdrag ur lärar- och förskolläraryregistret. Utdragen visar att en lärare (E.H) saknar lärarlegitimation och att de övriga sex tillsvidareanställda lärarna har lärarlegitimation. För tre av de sex tillsvidareanställda lärarna (M.J, L.S och M.B) har beslut om lärarlegitimation skett efter att de anställningarna påbörjades enligt följande tabell:

Initialer	Första anställningsdatum	Datum för beslut om legitimation
M.J	2024-08-14	2024-10-04
L.S	2024-08-14	2024-09-25
M.B	2023-08-15	2023-09-05

Rektorn uppger att en av de tillsvidareanställda lärarna (E.H) ännu inte inkommit med sin legitimation. Det var meningen att läraren skulle ta examen före jul 2024 men att det av någon anledning skjutits upp till vecka 7 eller 8 under våren 2025. Rektorn har i vart fall kontrollerat med lärarutbildningen att läraren studerat där och klarat samtliga kurser.

Rektorn uppger vidare att tre av de tillsvidareanställda lärarna (M.J, L.S och M.B) har gått ut lärarutbildningen och uppvisat examensbevis vid sina respektive anställningsintervjuer. Rektorn uppger även att hen tror att lärarna ansökt om lärarlegitimation men att handläggningstiden ibland är lång. Rektorn förklarar att de lärarna erbjöds tillsvidareanställningar med förhoppningen att beslut om legitimation skulle ske snart eftersom det är svårt att få tag i behöriga lärare.

E.H, M.J, L.S och M.B undervisar inte i modersmål.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 20 § första stycket skollagen framgår att endast den som har legitimation får anställas som lärare eller förskollärare i skolväsendet utan tidsbegränsning.

Enligt 2 kap. 20 § andra stycket skollagen får den som inte har legitimation som lärare dock anställas som lärare i skolväsendet utan tidsbegränsning, om han eller hon ska undervisa i (1.) modersmål, (2.) ett yrkesämne i (a) gymnasieskolan, (b) anpassade gymnasieskolan, (c) kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå, eller (d) kommunal vuxenutbildning som anpassad utbildning på gymnasial nivå, eller (3.) individuella kurser eller orienteringskurser i kommunal vuxenutbildning.

Av 2 kap. 20 § tredje stycket skollagen gäller det som anges i andra stycket bara om (1.) det saknas sökande som har legitimation, (2.) den sökande har tillräcklig kompetens för att undervisa i det aktuella ämnet eller på den aktuella kursen, och (3.) det finns skäl att anta att den sökande är lämplig att bedriva undervisningen.

Av 2 kap. 20 § fjärde stycket skollagen framgår att även en lärare som är undantagen från krav på legitimation enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 13 § tredje stycket och den som ska bedriva undervisning som

avses i 17 § får anställas som lärare eller förskollärare i skolväsendet utan tidsbegränsning.

Skolinspektionens bedömning

Utifrån anställningsavtalen är det visat att fyra lärare anställts utan tidsbegränsning. För de lärarna har inget undantag i de aktuella bestämmelserna varit tillämpliga. Vid anställningstillfället måste således lärarna innehaft lärarlegitimation. Utifrån utdrag från Skolverket framgår emellertid att så inte varit fallet.

Skolinspektionen bedömer att det är en brist att de aktuella lärarna anställts utan tidsbegränsning trots att de innehaft lärarlegitimation vid anställningstillfället.

Anställningar med tidsbegränsning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Enligt de anställningsavtal Skolinspektionen tagit del av har två tidsbegränsade anställningar gjorts efter den 1 juli 2022. I ett fall av dessa (M.H) varar den tidsbegränsade anställningen mellan den 21 juni 2024 och 16 juni 2025 medan anställningstiden för den andra läraren (S.S) varar mellan den 13 augusti 2024 och 20 augusti 2025.

Rektorn uppger att de två tidsbegränsade anställningarna beror på att de lärarna saknar legitimation. Tjänsterna kommer, liksom tidigare, utannonseras inför nästa läsår. Såvida inte någon behörig lärare söker kommer de lärarna återigen erbjudas en tidsbegränsad anställning, vilket skett tidigare år. Det kan vara anledningen till att anställningen varar längre än ett år i fallet för S.S, förklarar rektorn. I normalfallet varar inte tidsbegränsade anställningar likt dessa längre tid än ett år.

Rättslig reglering

I 2 kap. 21 § första stycket skollagen anges att i fråga om tidsbegränsning av en anställning som lärare eller förskollärare i skolväsendet gäller, utöver bestämmelserna i lagen (1982:80) om anställningsskydd, att den som ska bedriva undervisning (1) enligt 18 § får anställas för högst ett år i sänder, (2.) inom ramen för en sådan försöksverksamhet som avses i 22 b § får anställas för högst två år, (3.) inom ramen för en sådan försöksverksamhet som avses i 22 c § får anställas för högst tre år.

Av 2 kap. 21 § första stycket skollagen framgår att i fall som avses i första stycket 2 får anställningstiden förlängas till högst tre år, och i fall som avses i första stycket 3 högst fyra år, om det finns särskilda skäl.

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen i ärendet framgår att anställningstiden för en av de tidsbegränsade anställningarna överstiger författningarnas krav om högst ett år. Skolinspektionen bedömer att detta är en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Sollefteå kommuns verksamhet vid Långsele skola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller att endast lärare med legitimation anställs tillsvidare om de inte omfattas av ett undantag och att lärare utan legitimation endast får anställas för viss tid. Det finns därför skäl att förelägga Sollefteå kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Beslutet har fattats av utredaren Fredrik Asplén

Utredaren Anders Holmgren har varit föredragande i ärendet